

POTIFARS HÄDANFÄRD

Allt oftare läser vi i dagspress och andra media om det beklämmande djurplågeri som pågår på vår civiliserade kontinent inkl. Sverige. Dessutom har vi det allt mer utbredda människoplågeriet runt om i världen som mer och mer stör min och många andras sinnesfrid.

Under en konfrontation med denna bittra verklighet kom minnet fram av den stackars hästen Potifar. En besynnerlig association kanske?

Potifar levde, eller *nästan* levde, under 1920- talets sista år och var ett sparsamt utfodrat ök som tillhörde forkarlen Oskar Lind i min barndoms grannskap.

Forkarlens yrke är sedan länge borta, och har ersatts av lastbils- och paketbilsåkare.

På 1920- talet var det ett i högsta grad levande yrke, och Oskar Lind och den svältfödde Potifar kämpade hårt tillsammans inom detta gebit. Deras

huvuduppgift var att forsla foror med gods mellan järnvägens godsmagasin och traktens handelsmän och andra näringsidkare som saknade egen häst.

Att jag mitt i den plötsliga associationen kom att tänka på just Oskar Lind var säkert för att han var en stor djurplågare. Han fick också ofta veta detta men tog aldrig reson. Han skulle aldrig ha passat till lejontämjare, även om han själv kanske ibland trodde det.

Inför en examensdag i juni 1929 uppsökte jag tillsammans med min far byhandlaren Ossian. Ossian var en verklig "klippare" vid sidan av

handelsmannens yrke, och jag skulle skalperas och få min självstripiga sommarfrisyr.

Som alltid vid detta betydelsefulla tillfälle, blev jag placerad gränslös över en stol framför disken i Ossians handelsbod på utrymmet mellan sirapsfatet och silltunnan. När Ossian avslutat sitt anfall mot min vinterkalufs, och jag stigit upp från stolen, kom Lind och Potifar

inkörande på gårdsplanen med flakvagnen lastad med diverse handelsvaror till affären.

Potifar var den skitigaste och magraste häst jag någonsin sett under hela mitt senare liv. Dyngkockorna satt som klistrade på låren och under buken, och revbenen nästan trängde genom huden. Den hästkraken hade nog aldrig gjort bekantskap med en ryktskrapa. Potifar var så undernörd och svag, att det var med möda han orkade dra lasset upp för den minsta backe. Men den svagheten kompenenserade djurplågaren med att slå honom med piskan och svära och domdera så det osade svavel.

Sommaren därpå kallade guden Tor i nåder hem Potifar till en bättre spilta, där han skulle få äta sig mätt och slippa känna alla vidare piskrapp. Potifar hade ett fripass och gick och betade dikesrenarna efter min skolväg då ett oväder med åska, blixtnedslag och slagregn bröt ut.

Instinktivt tog han skydd under en hög tät gran intill vägkanten. Då hände det! Åskan slog ner i granen som skulle vara Potifars skydd och han fick en ögonblicklig död.

Hans järnskodda hovar blev den per-fekta jordledningen vid blixtnedslaget. Sekundsnavt blev kroppen helt genombränd och började genast lukta pyton.

Kadavret var så väl genomkockt och stekt att det måste ösas upp med grep och spade. En annan hästägare kom till hjälp för att forsla bort honom till det sista vilorummet som blev en åker strax intill stallet. Som den nyfikne och allestädes närvarande var även jag tillsammans med Linds familj med vid den "begravningen". Jag kommer ihåg händelsen så väl, kanske mest för att jag inte kan glömma Oskar Linds tårar. Han grät som ett barn medan begravningen pågick. Han som varit så hård och brutal mot det stackars öket, visade nu öppet sin sorg och förtvivlan på ett sätt som en man inte fick visa på den tiden. Tårar var till för kvinnor, inte för män!

I hans stora förtvivlan låg samtidigt det faktum, att han nu förlorat sitt levebröd. Någon livförsäkring fanns inte, och det var inte heller vanligt med livförsäkringar på 1920 talet för vare sej folk eller få hos den fattiga befolkningen. För Oskar Lind blev "strafftiden" och sorgetiden både lång och svår, och det blev inte lätt för honom att få alla olika känslor att samsas.

Varför har jag gjort de här minnesanteckningarna, som till sitt innehåll ligger så långt från humorellens område?

Jo, för det första är det en självupplevd händelse, och för det andra är det för att påminna om, att det även i den tid då människan levde mer i symbios med sina husdjur, även då fanns de som inte var lämpade för djurhållning. Allt var inte bättre förr, eller hur?

Men det finns ett ytterligare skäl.

Ett långt liv har lärt mig inse att i bröstet på den grymmaste sälle finns veka trådar som kan komma i dallring. Det är bara så svårt för dem att låta det ske.

© Göte Ingelman 2011

Bildmakare: Bo Hansson